

LARRAMENDI-RI.*

IKUSKERA ¹ BAT.

«Baña begira guzien gañez
Larramendiren kopeta.»
A. ARANA-K.

Gabak zabaltzen zuen lurrean
Bere mantua;
Mendarteetatik goratutzen zan
Arrats-lañua;
Bere kabira, lotara joaten
Zan chorichua;
Gelditutzen zan isill-isillik
Sortitz osua.

Gau ederra zan: udaberriko
Gau osgarbiya;
Tzar ederrez jantzirik zegoen
Zeru guztiya;
Eta sartaize ² bigunchoaren
Surmur eztiya
Sentitutzen zan, mugirik lore
Jayo-berriya.

Isillik pill-pill egiten zuten
Iturchuloak;
Isill isillik mugitzen ziran
Zuait-ostoa;
Isill-isillik, oro-bat zeuden
Chara-basoak;
¡Gauza guztiyak zeuden iñolaz,
Arturik loak!

Baña bat baten, arrats-lañoak
Urraturikan,
Izar sutsuen distiadura³
Mendeturikan,
Argitasun bat gora irten zan
Andoaindikan,
Buruntzapean dagoen ibar
Ederretikan.

(*) Composicion premiada con UN OBJETO DE ARTE en los Juegos florales Celebrados en esta Ciudad en 1884. (V. pág. 146 del tomo XII).

(1) Vision.— (2) Céforo.— (3) Resplandor.

Ura zan Aita Larramendiren
 Itzal argiya,
 Zijoalarik egaan, artzera
 Bere sariya,
 Bere lan eta birtuteakin
 Irabaziya,
 Lurrean izan zituen pénen
 Ordaingarriya.

¡Nola zijoan tokarte ¹ dának
 Igarorikan,
 Argi-iturriyak zerraizkiola
 Kopetatikan,
 Eguzkiyaren eran dizdizak
 Zabaldurikan,
 Begiratutzen zuten guztiyak
 Itsuturikan!

Lilluraturik gelditu ziran
 Nere begiyak,
 Ikusitzean Larramendiren
 Dizdiz biziya:
 Eta banindu bezela bota
 Chimist sutiya
 Lurra jo nuen, galdurik indar
 Guzti-guztiyak.

Laster gañean sentitu nuen
 Aize gozoa,
 Zirudiyena Paradisuan
 Sortutakoa.
 ¡Añ zan likurta ² miragarrizkoz
 Betetakoa!
 ¡Ainbat indartu zidan arima
 Triste gaisoa!

Eta beragaz alaiturikan
 Adimentua,
 Zeruronz jaso nuen berriro
 Nere burua,
 Begiratzeko, len Larramendi
 Zegon lekua,
 Non bera nuen ikusi, lañoz
 Inguratua.

Orduan bai zan ezagututzen
 Zure gloriya,
 Zuk irabazi zenduen omen
 Ezillgarriya:
 Orduan ¡bai! zan ikusten ongi
 Zerala aundiya,
 Zerala, benaz, Zeru-goiyetan
 Tzar argiya.

¿Nork, aurkez, dio begiratutzen
 Eguzkiyari,
 Izar guztiyen nagusi eta
 Erregeari?...
 Doi au, bakarrik eman zitzayon
 Arranoari,
 Goyan kabiya duen egazti
 Goiantiyari.³

¿Nola diogu begiratuko,
 Modu berean,
 Umant ezillkor argitsuari,
 Dagoenean
 Zeru goiyetan, aurkizarrezko⁴
 Koroi-tartean,
 Baldin bagaude gu, loturikan,
 Emen lurrean?

(1) Espacio.
 (2) Aroma.

(3) Gigante.
 (4) Astro.

Orregatikan jarri zituen
 Jaun Jaungoikuak,
 Eguzkiyaren inguruetan
 Laño trinkuak:
 Orregatikan, umanten jiran
 Airge ¹ goitsuak,
 Ederki kanta zuen bezela
 Milton itsuak.

¡Ozenbat Limant ageri ziran
 Laño-tartean,
 Aita Manuel arkitzen zala
 Danen gañean,
 Nola eguzkiya izarrez-goitik
 Zeru-urdiñean,
 Nola larrosa, lore danez gañ
 Zelai batean!

An zegon Humboldt; an Mendibu-
 An Astarloa; (ru;
 An Mogeltarrak; an Kardaberaz
 Ernanikoa:
 Danak an zeuden, doanditurik²
 Euskal-mintzoa;
 Larramendi zan, baña, danetan
 Goyenekoak.

Larramendi zan beste guztiyen
 Aitalenena;
 Larramendiren jarlekua zan
 Goyen-goyena;

Larramendiren omen-sariya
 Zurgarriyena;³
 Berák eskuan zedukan luma
 Danik onena.

Larramendiri zioten danak
 Jartzen koroa,
 Beti-lorakin ⁴ aingeruchóak
 Egintakoa:
 Larramendiri kantatzen danak
 Kanta gozoa,
 Esanaz bera zala guztiyen
 Gañ-gañekoak.

Etorri ziran Zeruetatik
 Aingeruchoak,
 Kantatzen dokant⁵ miragarriyak,
 Otseztizkoak;
 Guztiyak jotzen zituztelarik
 Arpa gozoak
 Eta zutela dana lurrintzen
 Beren egoak.

Ta Larramendi guztiyen buru
 Zutelarikan,
 Igarotzean, lañoak argiz
 Apaindurikan,
 Joan ziran danak Paradisura,
 Kantaturikan,
 ¡Eta ni béean gelditu nitzan,
 Gogaldurikan!⁶

KARMELO ECHEGARAY-KOAK.

(1) Tiniebla.— (2) Alabar.— (3) Admirable.— (4) Siempreviva.— (5) Himno.
 (6) Embelesar.